

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul de Poliție Cahul,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Nina Maftai împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, lui Ivan Podcaliuc și Nicolae Tomoianu cu privire la constatarea încălcării dreptului la soluționare în termen a cererii și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din data de 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-au respins apelurile declarate de către Inspectoratul de Poliție Cahul și Nina Maftai, s-a menținut hotărârea din data de 13 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

constată:

La 22 octombrie 2018 Nina Maftai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului la soluționare în termen a cererii, obligarea pârâtului să elibereze și/sau să examineze cererea din 14 septembrie 2018 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 2 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată Nina Maftai a indicat că la 14 septembrie 2018 s-a adresat către Inspectoratul de Poliție Cahul cu cerere, prin care a solicitat prezența angajatului poliției pe adresa mun. Cahul, str. xxxxx, în timpul luării din domiciliul nominalizat a lucrurilor personale, din motiv că la locul de trai nu se poate apropia fără a fi însoțită de un polițist, deoarece are interdicția stabilită prin ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, conform căreia distanța aflării de la locul de trai este de 200 metri pe o perioadă de trei luni.

Reclamanta a menționat că cererea nu a fost soluționată în termen.

Ulterior, în legătură că la data de 12 noiembrie 2018 Inspectoratul de Poliție Cahul a examinat cererea Ninei Maftai nr. 10160 din 14 septembrie 2018 și i-a furnizat răspunsul, Nina Maftai a renunțat la solicitarea cu privire la obligarea Inspectoratului de Poliție Cahul de a elibera și/sau examina cererea din 14 septembrie 2018, renunțul fiind admis prin încheierea din data de 10 decembrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.(f.d.40-41)

Nina Maftai, făcând cunoștință cu răspunsurile Inspectoratului de Poliție Cahul din 12 noiembrie 2018, întocmite de către executorii Ivan Podcaliuc și Nicolae Tomoianu, a solicitat atragerea acestora, precum și a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne în proces în calitate de copârâți.

Prin încheierile din 10 decembrie 2018 și din data de 29 martie 2019 ale Judecătoriei Cahul, sediul Central au fost atrași în calitate de copârâți Ivan Podcaliuc, Inspectoratul General al Poliției și Nicolae Tomoianu. (f.d. 36-37,38-39, 48-49)

Pe parcursul examinării cauzei Nina Maftai a depus cereri de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 40 unități convenționale din contul Inspectoratului de Poliție Cahul.

Judecătoria Cahul, sediul Central prin hotărârea din data de 13 iunie 2019 a admis parțial cererea de chemare în judecată, a constatat încălcarea dreptului Ninei Maftai la examinarea cererii din 14 septembrie 2018 adresată Inspectoratului de Poliție Cahul, a încasat de la Inspectoratul de Poliție Cahul în beneficiul Ninei Maftai prejudiciul moral în mărime de 100 (una sută) lei. În rest, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată. (f.d. 81,86-91)

Prin decizia din data de 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Cahul s-au respins apelurile declarate de către Inspectoratul de Poliție Cahul și Nina Maftai, s-a menținut hotărârea din data de 13 iunie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central. (f.d. 142,143-147)

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au concluzionat că contrar prevederilor art. 8, alin. (2) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, Inspectoratul de Poliție Cahul nu a soluționat în termen cererea Ninei Maftai din 14 septembrie 2018, ori s-a constatat că răspunsul la cerere a fost eliberat de către Inspectoratul de Poliție Cahul la 12 noiembrie 2018. Astfel, pretenția cu privire la constatarea încălcării dreptului la soluționare în termen a cererii este întemeiată.

Cu referire la prejudiciul moral instanțele de judecată în temeiul art. 25 al Legii contenciosului administrativ, în vigoare până la 01 aprilie 2019 și care guvernează raportul juridic litigios, au dispus încasarea prejudiciului moral în cuantum de 100 lei dat fiindcă Ninei Maftai i-a fost încălcat dreptul la soluționare în termen a cererii, prin ce în mod cert i-au fost cauzate suferințe psihice. Legea prevede repararea acestui prejudiciu. La caz, s-a constatat că în privința ei a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie xxxxx. Ca rezultat, Nina Maftai a părăsit locul de trai, fără a-și lua haine și obiecte de uz personal. În scopul neîncălcării interdicțiilor impuse prin ordonanța de protecție și anume de a nu se apropia la o distanță de 200 metri de la domiciliu, prin cererea depusă la 14 septembrie 2018 la Inspectoratul de Poliție Cahul, Nina Maftai a solicitat ca polițistul de sector să-i asigure posibilitatea de a lua lucrurile personale. Cererea nu a fost soluționată în termeni restrânși, ea rămânând fără haine și lucruri personale timp îndelungat.

Împotriva deciziei instanței de apel Inspectoratul de Poliție Cahul la 19 decembrie 2019 a depus recurs nemotivat, iar la data de 23 ianuarie 2020 recurs motivat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel

cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 149, 157-163)

În motivarea recursului Inspectoratul de Poliție Cahul a indicat că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și s-a abținut de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări formulate de către Inspectoratul de Poliție Cahul în fața instanței, circumstanță care în esență a succedat adoptarea unei soluții nemotivate, rezultate din încălcarea și neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, aplicarea legii care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii pertinente speței.

În acest sens legislația procedurală consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Această dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

Inspectoratul de Poliție Cahul a menționat că potrivit legislației relevante speței cererea Ninei Maței din 14 septembrie 2018 urma să fie examinată până la data de 26 octombrie 2018, inclusiv – termenul limită acordat de legislator, respectiv anume de la această dată începe să curgă termenul de 30 de zile pentru adresare direct în instanță sau pentru depunerea cererii prealabile.

Contrar acestor prevederi, încălcând ordinea și termenele oferite de legislator Inspectoratului de Poliție Cahul pentru examinarea petiției, la data de 22 octombrie 2018, reclamanta Nina Maței a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul.

De asemenea, recurentul a mai indicat că prin cererea sa din data de 14 septembrie 2018 Nina Maței nu a solicitat nici o informație, dar a solicitat prezența angajatului poliției pentru ridicarea bunurilor personale din domiciliu, astfel instanțele de judecată nu au făcut delimitarea dintre petiție și acces la informație.

În decizia sa Curtea de Apel Cahul la calcularea termenului de examinare a petiției greșit „a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată” și anume art.16 alin.(1)-(3) din Legea nr.982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, conform căreia informațiile urmează a fi furnizate nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

În opinia recurentului, instanța a ieșit din limitele solicitării, a depășit limitele acțiunii înaintate și a aplicat o altă lege, la care nu s-a referit absolut deloc reclamanta Nina Maței în cererea sa de chemare în judecată.

Astfel, potrivit materialelor dosarului și probelor examinate, reclamanta Nina Maței nu a respectat termenele procedurale stabilite de normele imperative ale legii, fapt care generează admiterea recursului depus de Inspectoratul de Poliție Cahul.

La 13 februarie 2020 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a depus referință la recursul înaintat de către Inspectoratul de Poliție Cahul, susținând argumentele invocate în recurs și solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel. (f.d. 176-183)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 28 noiembrie 2019.

Inspectoratul de Poliție Cahul în conformitate cu prevederile art. 245, alin. (1) din Codul administrativ a expediat la 19 decembrie 2019 în adresa instanței de apel, cererea de recurs nemotivată. (f.d. 149)

Din materialele dosarului rezultă că la 02 ianuarie 2020 instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care a fost recepționată de către Inspectoratul de Poliție Cahul la 13 ianuarie 2020. (f.d. 170 verso)

Recursul motivat a fost înregistrat la Grefa Curții Supreme de Justiție la data de 23 ianuarie 2020. (f.d. 157-163)

Astfel, instanța de recurs consideră că Inspectoratul de Poliție Cahul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul motivat în termenul acordat.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel examinând temeiurile recursului depus de către Inspectoratul de Poliție Cahul în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul

specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Inspectoratul de Poliție Cahul a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Inspectoratul de Poliție Cahul, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Inspectoratul de Poliție Cahul, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Inspectoratul de Poliție Cahul, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Inspectoratul de Poliție Cahul, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh